

” Det samiske folket har vært utsatt for stor urett gjennom den forskningspolitikken som ble ført etter krigen. Norge har påtatt seg et stort ansvar overfor det samiske folket, og vi tar det for gitt at flertallet i Stortinget er seg ansvaret bevisst.

FOLKEBLADET

” Flere av de mindre statene i området lener seg tungt på USA i striden med den regionale stormakten Kina. En mulig løsning på Korea-problemet må derfor sees i et større perspektiv. Det handler om Kinas ambisjoner for hele Øst-Asia. Og det handler om USAs alliansepartnere i Stillehavet. Nord-Korea kan neppe temmes før stormaktene USA og Kina kommer til enighet seg imellom om nødvendigheten av en fredelig utvikling i hele regionen.

DAGBLADET

det

v Arbeiderpartiet. De moderate kreftene i Tromsø

FOTO: STIAN JOACHIM OLSEN, NORDLYS.

Ida Pinnerød i Bodø har høyere ambisjoner på Bodøs vegne enn Kristin Røymo har for Tromsø.

Søkelys

SKJALG FJELLHEIM
Kommentator

blind folde seg selv for ikke å se at dette er en realitet. Likeså vet vi at kvinneundertrykkelsen i de islamske miljøer er på kollisjon med de standarder både du og jeg er oppdratt til å forsvare. Nei, les boka og gjør deg opp egne meninger om innholdet, så kan vi kanskje diskutere realiteten i saksopplysningene.

Asgeir Mølmen Brekke

Arktisk råd - en suksesshistorie?

PÅ DEN 3.SIDE

Svein Vigeland Rottem
Senior Research Fellow and
Programme Director Fridtjof
Nansen Institute

■ Arktisk råd blir ofte beskrevet som det viktigste internasjonale forumet i Arktis, og rådets 20-årsjubileum ble behørig feiret ved Arctic Frontiers i Tromsø. Utenriksminister Børge Brende har i den forbindelse karakterisert jubelanten som en suksesshistorie. Magnus Anderson ved UiT viser i NRK på den andre siden til beskrivelser som supperåd og prateklubb. Men hva er egentlig rådets styrker og svakheter?

■ Rådet ble etablert i 1996 og fram til midten av 2000-tallet var hovedtemaet forurensning i Arktis Arbeidsgruppene som ligger under rådet, har utarbeidet, og utarbeider fortsatt, en rekke rapporter og studier, og har gitt viktige innspill til klimaforhandlingene og internasjonale konvensjoner om forurensning, for eksempel den internasjonale kvikksølvkonvensjonen og Stockholmkonvensjonen om persistente organiske miljøgifter.

■ Tidlig på 2000-tallet fikk klimaet større oppmerksomhet. Dette kom blant annet til syne i det mest omtalte vitenskapelige arbeidet gjort under Arktisk råd, Arctic Climate Impact Assessment (ACIA-rapporten) fra 2004. Rapporten viste hvordan klimaendringene i Arktis er et forvarsel om globale endringer som vil komme. I de seneste år har den arktiske agendaen utvidet seg, noe som også kommer til syne innenfor Arktisk råd. Med et klima i endring har Arktis åpnet seg for en rekke nye aktører.

■ Til tross for at beskrivelsen av Arktis som et framtidig Klondyke har vist seg å være overdrevet, ser vi at den kommersielle aktiviteten øker og de arktiske statene har alle ambisjoner om å være med på å utforme det «nye» Arktis. I den forbindelse har Arktisk råd en sentral funksjon som samarbeidsarena for å møte felles utfordringer i regionen. To avtaler framforhand-

SUKSESS: Utenriksminister Børge Brende har karakterisert Arktisk råd som en suksesshistorie.

FOTO: TORGRIM RATH OLSEN

let mellom de åtte faste medlemsstatene om henholdsvis søk og redning (2011) og oljevernberedskap (2013) er uttrykk for denne utviklingen. At Arktisk råd har fungert som en arena for utarbeidelse av to folkerettslig bindende avtaler vitner også om en mer proaktiv rolle fra rådets side.

■ Så langt alt godt. Arktisk råd har, og da særlig gjennom arbeidet i arbeidsgruppene, satt den arktiske dagsordenen og gitt nyttige innspill i internasjonale fora, hvor reguleringer vedtatt. I så måte har Arktisk råd vært en suksesshistorie. På den andre siden må ikke dette være en hvilepute eller legge hindringer for en kritisk debatt om rådets virke. Det er særlig tre utfordringer som peker seg ut.

■ For det første har de to avtalene som har blitt framforhandlet under Arktisk råd hatt liten effekt. Det er fortsatt en lang vei å gå når det gjelder samarbeid om beredskap i nord. For det andre bør rådet gjøre mer for at kunnskapen generert innenfor rådets arbeidsgrupper når ut til relevante nasjonale, regionale og internasjonale beslutningstakere. Avgjørende at man har gode koordineringsmekanismer, slik kunnskap om utvik-

lingen i Arktis når fram. Mye tyder på at man har mye å hente her. Dette ble også understreket i Riksrevisjonen gjennomgang av Arktisk råd i fjor.

■ For det tredje mangler vi en bredere politisk debatt om rådets rolle i spennet mellom vern og vekst. Kan Arktisk råd være en arena for miljøovervåking og samtidig legge til rette for økonomisk utvikling? Et tema som garantert blir heftig diskutert blant alle som har en mening om veien videre i Arktis. Arktisk råd utvider stadig sin portefølje og har i skrivende stund over 80 prosjekter som omhandler alt fra helse til shipping, fra klima til telekommunikasjon. Spørsmålet er om det er en grense for rådets nedslagsfelt?

■ Vi bør ikke undervurdere rådets rolle i utformingen av arktisk politikk i samspill med en rekke andre internasjonale fora. Videre har rådet vært med på å sette den arktiske agendaen og fungert som en viktig møteplass i anstrengte politiske tider, og da særlig mellom Russland og de andre arktiske statene. Hvis man entydig skal si at rådet har vært en suksesshistorie må man likevel styrke arbeidet med å implementere det man

har blitt enige om, bruke den kunnskapen som produseres i arbeidsgruppene mer aktivt og involvere enda bredere lag av befolkningen i rådets arbeid. Dette er selvfølgelig en vanskelig oppgave, men en nødvendighet hvis Arktisk råd skal bli beskrevet som det viktigste internasjonale forumet i og for Arktis også i framtiden.